

ELOISAN YLEINEN HENKILÖTURVALLISUUSOHJE

Väkivaltatilanteiden ennakointi- ja ehkäisy
Selviytyminen väkivaltatilanteessa ja sen jälkeen

Jokainen työntekijä perehdytetään ohjeeseen.

Sisällys

1. TURVALLINEN TYÖYMPÄRISTÖ.....	3
2. VÄKIVALTAA EHKÄISEVIÄ ASIOITA TYÖKÄYTÄNNÖISSÄ.....	4
3. KEINOJA VÄKIVALTATILANTEEN VÄLTTÄMISEKSI.....	5
4. TOIMINTA UHKATILANTEESSA.....	5
5. TOIMINTA PÄÄLLEKARKAUSTILANTEESSA.....	6
6. VOIMANKÄYTTÖ ITSEPUOLUSTUSTILANTEESSA (Hätävarjelu RL 4:4)	7
7. AMPUMA-ASEELLA UHKAILU tai ASEEN KÄYTTÖ	7
8. POMMIUHKAUS.....	8
9. ULKOISEN VÄKIVALLAN UHKA.....	9
10. TILANTEEN JÄLKIPURKU (DEFUSING).....	11
10.1. Eloisan defusing-toimintamalli.....	11
10.2. Jälkipurun järjestäminen	12
10.3. Oikeudellinen jälkihoito.....	13
11. KESKEISIÄ OHJAAVIA LAKEJA	14

OHJEEN TARKOITUS

Tämä henkilöturvallisuusohje on laadittu tukemaan työntekijöiden turvallisuutta ja hyvinvointia työpaikalla. Ohje sisältää kattavat toimintamallit ja käytännöt, joiden avulla voidaan arvioida riskit, ehkäistä väkivaltatilanteita, hallita uhkatilanteita ja tarjota jälkihoitoa väkivaltatilanteiden jälkeen. Tavoitteena on luoda turvallinen työympäristö, jossa jokainen työntekijä tuntee olonsa turvalliseksi ja tietää, miten toimia mahdollisissa vaaratilanteissa.

Yksikön esihenkilön vastuulla on varmistaa, että ohjeet ovat kaikkien työntekijöiden saatavilla ja että niitä noudatetaan johdonmukaisesti. Ohje ei korvaa yksikkökohtaisia ohjeistuksia.

Työntekijöiden vastuulla on ilmoittaa havaitsemistaan turvallisuusuhista sekä työn vaaroista työyhteisölle sekä esihenkilölle. Työntekijät sekä esihenkilö yhdessä suunnittelevat parannuskeinoja vaarojen sekä uhkien vähentämiseen. Hyvänä apuna näissä on Haipro -ilmoitukset, joista saadaan tieto minkäläisten asiakkaiden / potilaiden kassa toimiessa, missä tilanteissa ja minkäläistä uhkaa henkilöstö työssään kokee. Haipro -ilmoituksiin tulee myös kirjata keinot, joilla uhkaa sekä riskejä pyritään vähentämään. Koko henkilöstö tulee sitouttaa sovittuihin toimintatapoihin, joilla turvallisuutta parannetaan.

Turvallisuuspalvelut sekä työsuojelu ovat tarvittaessa yksiköiden käytössä toimintatapoja kehittäessä.

1. TURVALLINEN TYÖYMPÄRISTÖ

Turvallinen työympäristö on perusta työntekijöiden hyvinvoinnille ja organisaation menestykselle. Se tarkoittaa fyysisesti ja henkisesti turvallista tilaa, jossa työntekijät voivat suorittaa tehtävänsä ilman pelkoa vahingoittumisesta tai väkivallasta. Turvallisen työympäristön luominen edellyttää selkeitä ohjeita ja käytäntöjä, kuten vaarallisten esineiden asianmukaista säilyttämistä, tilojen lukitsemista ja kulkuväylien turvaamista. Lisäksi on tärkeää, että työntekijöillä on mahdollisuus paeta vaaratilanteissa ja että he tuntevat hälytysjärjestelmien sijainnin, toiminnan sekä yhteiset toimintatavat hälytysjärjestelmien hälyttäessä. Hälytysjärjestelmien toiminta tulee testata säännöllisesti.

- Säilytä vahingoittamiseen soveltuvat esineet (raskaat lasimaljakot, saksit ja muut mahdolliset teräaseet) sellaisessa paikassa, etteivät ne ole väkivaltatilanteissa helposti saatavilla.

- Lukitse tilat ja kulkuväylät, mikäli niiden lukitseminen ei oleellisesti häiritse toimintaa.
- Katso, ettei asiattomilla ole helppoa pääsyä esim. lääkekaapille tai tiloihin, joissa säilytetään arvoesineitä tai tietosuojattavaa aineistoa.
- Huolehdi, että sinulla on pakenemismahdollisuus työtilastasi. Pyri sijoittumaan tilassa niin että potilas / asiakas ei ole sinun ja pakenemisreitien välissä.
- Havainnoi aktiivisesti työympäristösi ja reagoi poikkeaviin asioihin/henkilöihin.
- Jos työpisteessäsi on hälytyspainikkeita, selvitä niiden sijainti ja toiminta.
- Pidä henkilökorttisi näkyvillä, näin erotut ulkopuolisista.
- Turvallisuuteen liittyvät ohjeet on oltava selkeästi näkyvillä. Ne on oltava myös perehdytyskansiossa ja perehdyttävä huolehtii siitä, että henkilöturvallisuuteen liittyvät ohjeet käydään lävitse.

Yksikön esimies huolehtii, että ohjeistus kerrataan kerran vuodessa ja jokainen uusi työntekijä perehdytetään heti ohjeeseen.

2. VÄKIVALTAAN EHKÄISEVIÄ ASIOITA TYÖKÄYTÄNNÖISSÄ

Väkivallan ehkäisy työpaikalla on olennainen osa turvallisen työympäristön luomista. On tärkeää tunnistaa ja ymmärtää tilanteet, jotka voivat laukaista väkivaltaista käyttäytymistä. Tunnistaminen edellyttää aina hyvin laadittua riskienarviointia.

Työkäytännöissä tulisi kiinnittää huomiota ennakoiviin toimenpiteisiin, kuten selkeiden ohjeiden ja toimintamallien laatimiseen. Henkilökunnan tulee olla koulutettu tunnistamaan riskitilanteet ja toimimaan niiden ehkäisemiseksi.

Opi tunnistamaan ne tilanteet, jotka voivat laukaista väkivaltakäyttäytymistä:

- Potilaan/asiakkaan rajoittamiset, kiellot, kielteisen palautteen antaminen potilaalle, lääkemääräyksen (esim. huumaavan lääkkeen) evääminen

- Sosiaalietuuksien evääminen
- Vastahakoisen potilaan kehottaminen toimiin
- Vastoin potilaan tahtoa tehtävät toimenpiteet
- Henkilökuntavajaus
- Lyhytaikaiset, työyksikköön heikosti perehtyneet sijaiset
- Kipua tuottavat toimenpiteet
- Pitkä odottaminen
- Turvasäilöön tai lepositeisiin laittaminen
- Turvatarkastukset
- Haasteelliset kommunikointitilanteet
- Asiakaan / potilaan sairautentunnottomuus
- Asiakkaan / potilaan kokemus turvattomuus
- Päihtyneet asiakkaat

3. KEINOJA VÄKIVALTATILANTEEN VÄLTTÄMISEKSI

Jos henkilöllä on aiempaa väkivaltakäyttäytymistä, ennakoidaan työvuorossa olevan henkilökunnan kanssa tekemällä selvä suunnitelma mahdollisen väkivaltatilanteen varalle.

Väkivaltaisten ja uhkaavien potilaiden/asiakkaiden oikeaan huone- ja hoitopaikkasijoitteluun on kiinnitettävä erityistä huomiota!

Esim. keskustelut järjestetään tarvittaessa paikassa, jossa niitä on turvallista suorittaa.

Tunnista henkilöstä kiintyneisyyden merkkejä:

- Henkilön normaalista poikkeava käytös
- Levottomuus
- Käsien nyrkkiin puristelu
- Potilaan äänen tai puheen sävy muuttuu
- Hengitys tihenee
- Hampaat puristuvat yhteen
- Kasvojen lihakset nykivät

4. TOIMINTA UHKATILANTEESSA

Hälytä apua riittävän ajoissa eli jo silloin, kun tilanne käy uhkaavaksi. Käytä hälytintä, jos sinulla on sellainen työpisteessäsi käytössä tai pyri tekemään avun hälytys muulla tavoin mahdollisimman huomaamattomasti, koska yleensä avun hälyttäminen provosoi väkivaltaiseen käyttäytymiseen. Varmista itsellesi pakenemismahdollisuus. Huomioi aina oma sijoittumisesi ja katso, missä on poistumistie. Pyri poistumaan uhkaavasta tilanteesta mahdollisimman nopeasti sekä aikaisessa vaiheessa.

PYRI HALLITSEMAAN ITSESI

- Älä provosoidu.
- Liiku rauhallisesti ja varmasti, jos se on mahdollista.
- Pyri rauhoittelemaan uhkaavaa henkilöä, puhu rauhallisesti ja lyhyesti.
- Seuraa uhkaavaa henkilöä valppaasti ja pidä riittävä turvaväli jos mahdollista.
- Jos tilanne muuttuu uhkaavaksi, pyri pakenemaan tarvittaessa.
- Valmistaudu suojaamaan itseäsi mahdolliselta päälle karkaukselta.

VÄLTÄ

- Vältä turhaa provosointia
- Pidä kätesi näkyvillä ja vältä äkkinäisiä liikkeitä.
- Älä käännä selkäsi uhkaavasti käyttäytyvälle henkilölle

Kohtelias ja rauhallinen käyttäytyminen on ensiarvoisen tärkeää uhkaavissa tilanteissa. Tällainen käytös auttaa vähentämään jännitteitä ja voi estää tilanteen eskaloitumisen väkivaltaiseksi. Kun pysyt rauhallisena ja kohteliaana, annat viestin, että tilanne on hallinnassa ja että olet valmis kuuntelemaan ja ymmärtämään toista osapuolta.

Rauhallinen käytös auttaa myös sinua itseäsi pysymään keskittyneenä ja tekemään järkeviä päätöksiä. Se antaa sinulle aikaa arvioida tilannetta ja miettiä parhaita toimintatapoja. Lisäksi rauhallisuus voi tarttua myös uhkaavaan henkilöön, mikä voi auttaa häntä rauhoittumaan

5. TOIMINTA PÄÄLLEKARKAUSTILANTEESSA

Päällekkarkausatilanteessa on tärkeää toimia nopeasti ja määrätietoisesti oman ja muiden turvallisuuden varmistamiseksi. Ensisijainen tavoite on suojautua ja päästä turvaan.

- **Suojaa itsesi:** Suojaa erityisesti pääsi ja elintärkeät kehon osat. Käytä käsiäsi suojana ja pyri estämään hyökkääjän iskut.
- **Irrottautuminen:** Pyri irrottautumaan hyökkääjän otteesta mahdollisimman nopeasti. Käytä irrottautumisotteita ja pyri vapautumaan hyökkääjän hallinnasta.
- **Pakene:** Irrottautumisen jälkeen pyri pakenemaan paikalta välittömästi. Etsi lähin poistumistie ja suuntaa kohti turvallista paikkaa, jossa on muita ihmisiä.
- **Liiku** kohti turvallisempaa tilaa, pyri hakeutumaan muiden ihmisten joukkoon.
- **Huuda apua:** Huuda apua ja pyri herättämään muiden huomio. Tämä voi pelottaa hyökkääjän ja saada hänet lopettamaan hyökkäyksen.
- **Vältä kaatumista:** Pyri pysymään pystyssä ja välttämään kaatumista maahan, sillä maassa ollessasi olet alttiimpi hyökkäyksille.
- **Arvioi tilanne:** Pyri havainnoimaan tilanteen vakavuus ja arvioimaan, onko kyseessä hätävarjelutilanne. Älä ylireagoi, mutta käytä tarvittaessa kohtuullista voimaa puolustautuaksesi.
- **Hälytä:** Hälytä apua välittömästi, kun se on mahdollista tai olet turvassa. Ilmoita tapahtuneesta välittömästi viranomaisille. Soita hätänumeroon 112 ja kerro tilanteesta mahdollisimman tarkasti.

6. VOIMANKÄYTTÖ ITSEPUOLUSTUSTILANTEESSA (Hätävarjelu RL 4:4)

Hätävarjelu tarkoittaa oikeutta puolustautua välittömästi uhkaavaa tai alkanutta oikeudetonta hyökkäystä vastaan. Suomen rikoslain 4 luvun 4 §:n mukaan hätävarjeluna pidetään puolustustekoa, joka on tarpeellinen hyökkäyksen torjumiseksi, kunhan teko ei ilmeisesti ylitä sitä, mitä voidaan pitää kokonaisuutena arvioiden puolustettavana. Tämä tarkoittaa, että puolustautumisen tulee olla suhteessa hyökkäyksen laatuun ja voimakkuuteen sekä tilanteen

muihin olosuhteisiin

Voimakeinoina voidaan käyttää kehon voimaa sekä voimankäyttövälineitä. Kehon voimien käyttöä ovat itsepuolustuskeinot, sidonta- ja kuljetusotteet.

Erityisesti on vältettävä vaarallisia otteita, kuten kuristusotteet, iskut ja potkut.

Voimankäytön on oltava perusteltua- voimaa voidaan käyttää vasta, kun muut keinot eivät auta.

Teräaseen poisottaminen

Teräaseen pois ottamista ei saa yrittää ollenkaan, ellei olla täysin varmoja siitä, että pois ottaminen voi tapahtua turvallisesti.

Pääsääntönä on, että tehdään välitön ilmoitus poliisille hätänumeroon 112 ja poliisi ottaa teräaseen pois.

Henkilökunnan tehtävänä ennen poliisin paikalle tuloa on mahdollisuuksien mukaan pyrkiä eristämään vaara-alue ja varoittamaan vaarasta.

7. AMPUMA-ASEELLA UHKAILU tai ASEEN KÄYTTÖ

Ampuma-aseella uhkailu tai aseiden käyttö on erittäin vakava tilanne, joka vaatii välitöntä ja harkittua toimintaa. Tällaisessa tilanteessa ensisijainen tavoite on suojella omaa ja muiden turvallisuutta. On tärkeää pysyä rauhallisena ja yrittää rauhoittaa tilannetta, jos se on mahdollista.

TOIMI SEURAAVASTI:

- Rauhoita ensin itsesi. Pystyt ajattelemaan paremmin.
- Soita 112, jos mahdollista ja kerro tilanne.
- Yritä varoittaa muita, jos mahdollista (Ennalta sovitulla tavalla).
- Mene tilaan, joka voidaan lukita ja jonka oven eteen voi kasata esteitä.
- Sammuta valot.

- Sulje verhot tai sälekaihtimet.
- Kasaa tuloreitille esteitä, jos on mahdollista.
- Sulje radio tai laitteet, jotka aiheuttavat ääntä.
- Mene tilassa paikkaan, johon ei ole tuloreittiin nähden suoraa näköyhteyttä ja jos mahdollista, mene matalaksi lattialle.
- Laita matkapuhelin äänettömälle.
- Soita 112, jos mahdollista

POLIISI saapuessa paikalle:

- Poliisi noutaa sinut tarvittaessa.
- Kuuntele ja noudata poliisin antamia ohjeita täsmällisesti.
- **Pidä kädet näkyvillä kohdatessasi poliisin, älä pidä käsissäsi mitään.**

8. POMMIUHKAUS

Pommiuhkaustilanteessa on tärkeää toimia nopeasti ja järjestelmällisesti oman ja muiden turvallisuuden varmistamiseksi. Jos löydät pommiksi epäillyn esineen tai saat pommiuhkauksen puhelimitse, toimi seuraavasti:

- **Rauhoita itsesi:** Pysy rauhallisena ja yritä ajatella selkeästi. Tämä auttaa sinua tekemään järkeviä päätöksiä tilanteessa. Jos mahdollista, kirjaa mahdollisimman tarkasti tiedot uhasta sekä uhkaajasta.
- **Ilmoita viranomaisille:** Soita hätänumeroon 112 heti, kun se on turvallista. Kerro tilanteesta mahdollisimman tarkasti, mukaan lukien pommin sijainti, ulkomuoto ja mahdollinen räjähtämisajankohta. Ilmoita asiasta myös turvallisuuspäällikölle.
- **Eistä alue:** Jos löydät epäillyn pommin, älä koske siihen. Eistä alue ja varoita muita pysymään poissa. Tämä auttaa estämään vahinkoja, jos pommi räjähtää.
- **Pidä puhelinlinja auki:** Jos saat pommiuhkauksen puhelimitse, pidä soittaja linjalla mahdollisimman pitkään. Yritä saada tietoa pommin sijainnista, ulkomuodosta ja räjähtämisajankohdasta. Kirjoita muistiin kaikki havainnot soittajan mielentilasta, sukupuolesta ja taustaanistä.

- **Varoita muita:** Yritä varoittaa muita ihmisiä vaarasta, jos se on mahdollista. Käytä yhteisesti sovittua menettelytapaa, jotta varoitus voidaan antaa huomaamattomasti.
- **Etsi suoja:** Mene tilaan, joka voidaan lukita ja jonka oven eteen voi kasata esteitä. Sammuta valot ja sulje verhot tai sälekaihtimet. Pyri pysymään poissa näkyvistä ja mene matalaksi lattialle.
- **Noudata viranomaisten ohjeita:** Kun poliisi tai muut viranomaiset saapuvat paikalle, noudata heidän ohjeitaan täsmällisesti. Pidä kädet näkyvillä ja älä pidä käsissäsi mitään, jotta viranomaiset näkevät, ettet ole uhka.

9. ULKOISEN VÄKIVALLAN UHKA

Ulkoisen väkivallan uhkan tilanne, tarkoittaa tilannetta, jossa on olemassa välitön vaara ulkopuolelta tulevasta väkivallasta, kuten aseellisesta hyökkäyksestä, mellakasta tai muusta väkivaltaisesta toiminnasta. Tällaisessa tilanteessa on tärkeää hakeutua nopeasti sisätiloihin, lukita ovet ja ikkunat sekä pysyä poissa näkyvistä. Tavoitteena on suojata itsensä ja muut vaaralta, kunnes viranomaiset ilmoittavat tilanteen olevan ohi. On tärkeää seurata viranomaisten ohjeita ja pysyä rauhallisena, jotta tilanne voidaan hoitaa mahdollisimman turvallisesti.

Toimi näin:

- **Ilmoita uhasta välittömästi:** Ilmoita uhasta hoitolaitoksen henkilökunnalle ja soita hätänumeroon (112). Anna tarkat tiedot sijainnistasi ja uhasta.
- **Lukitse ovet ja ikkunat:** Varmista, että kaikki ovet ja ikkunat ovat lukossa. Käytä turvalukkoja ja varmista, että sisäänkäynnit ovat suojattuja. Hyödynnä sähköistä lukitusjärjestelmää, jos mahdollista.
- **Siirrä potilaat turvalliseen paikkaan:** Siirrä potilaat ja henkilökunta pois ikkunoiden läheisyydestä ja suojaa heidät mahdollisuuksien mukaan. Käytä suojahuoneita tai muita turvallisia tiloja, jos se on mahdollista.
- **Pidä matalaa profiilia:** Sammuta valot ja sulje verhot tai kaihtimet. Vältä melua ja pysy poissa näkyvistä.
- **Seuraa viranomaisten ohjeita:** Seuraa käytössä olevaa turvallisuusviestintään sovittua järjestelmää ja matkapuhelinta. seuraa viranomaisten tiedotteita ja noudata annettuja ohjeita. Vältä kuitenkin liiallista puhelimen käyttöä, jotta linjat eivät tukkeudu.
- **Pysy sisällä, kunnes tilanne on ohi:** Älä poistu sisätiloista ennen kuin viranomaiset ilmoittavat, että tilanne on turvallinen

10. TILANTEEN JÄLKIPURKU (DEFUSING)

10.1. Eloisan defusing-toimintamalli

MIKÄ ON DEFUSING TOIMINTAMALLI?

DEFUSING = ENSIPURKU

- On psyykkisesti kuormittavan tilanteen purkamista tapahtumaan osallistuneiden työntekijöiden kesken.
- Pidetään mahdollisimman nopeasti, viimeistään vuorokauden kuluttua tapahtumasta
- Ensipurun pitää koulutettu defusing ohjaaja.
- Tilanteen käsittelyn tarkoituksena on, että tapahtumaan liittyvät asiat eivät jää kuormittamaan mieltä.

TILANTEITA, JOISSA TULEE JÄRJESTÄÄ DEFUSING OVAT ESIMERKIKSI:

- väkivaltatilanne tai väkivallan uhka
- asiakkaan odottamaton kuolema tai elvytystilanne
- vakavasti sairaan lapsen hoito tai kuolema
- työntekijälle sattunut vakava työtapaturma
- työyhteisön jäsenen sairastuminen, onnettomuus tai kuolema
- muu työyhteisöä traumatisoiva tilanne
- tilanne, jossa yksikin työyhteisön jäsen kokee tarvitsevansa tilanteen läpikäyntiä.

KUN OLET OSALLISENA PSYKKISESTI KUORMITTAVASSA TYÖTILANTEESSA:

- Ota yhteys esihenkilöön tai vuorovastaavaan ja pyydä defusing purkua
- Kerro, ketkä kaikki sinun lisäksesi olivat osallisena kriisitilanteessa.
- Esihenkilö järjestää defusingin yhdessä tilannekeskuksen kanssa.
- Defusingiin osallistuminen on osa palkallista työaikaa.
- Jos koet tarvetta käsitellä tilannetta jälkikäteen, voit pyytää aikaa jälkipurulle työterveydestä.
- Tilanne, jota et itse koe kuormittavaksi, voi kuormittaa työkaveriasi. Ethän siis vähättele defusingin tarvetta.

MUISTA

- Defusing on toimintamalli, jota saa ja tulee vaatia, jos sitä ei automaattisesti järjestetä.
- Defusing on osa työsuojelua ja työntekijöiden työhyvinvoinnista huolehtimista. Defusing on matalan kynnyksen toimintaa.
- Käsittelemättömät kuormittavat tilanteet syövät energiaa sekä työtehoo. Pitkällä aikavälillä ne heikentävät sekä omaa että työyhteisön jaksamista.

Etelä-Savon
hyvinvointialue

10.2. Jälkipurun järjestäminen

8

DEFUSING TOIMINTAMALLI ESIHENKILOILLE JA VUOROVASTAAVILLE

DEFUSING = ENSIPURKU

Psyykkisesti kuormittavan tilanteen purkamista tapahtumaan osallistuneiden työntekijöiden kesken. Pidetään mahdollisimman nopeasti, viimeistään vuorokauden kuluessa tapahtumasta.

Kun yksikössäsi tapahtuu psyykkisesti kuormittava työtilanne virka-ajalla (esihenkilö):

- Selvitä, ketkä olivat osallisena tilanteessa, huomioi myös yksikön ulkopuoliset (labra, rtg, kotihoito jne.) Arvioi työntekijöiden työkyky ja järjestä tarvittava henkilökunta paikkaamaan defusingiin osallistujia.
- Selvitä, onko omassa yksikössä Defusing-ohjaajia (2kpl), jos ei, soita tilannekeskukseen (0403597117) ja pyydä hälyttämään ohjaajia Secappilla.
- Sovi tilannekeskuksen kanssa:
 - Mikä on sopiva aika defusingin pitämiselle sekä sopiva viive ohjaajien Secapp viestiin vastaamiselle.
 - Mihin ohjaaja ottaa yhteyttä (Tikeen vai yksikköön).
 - Kuka ilmoittaa ohjaajalle tarkan ajan ja paikan.
- Järjestä tila defusingille.
- Jos ohjaajia ei ole saatavilla, sovi Tiken kanssa tehdäänkö uusi Secapp haku myöhemmälle ajankohdalle.
- Varmista jälkipurun (=debriefing) tarve ja järjestä tarvittaessa aika työterveydestä.
- Ohjaajalle maksetaan 70 € kutsuraha ja mahdolliset työaikakorvaukset pidetyn istunnon mukaisesti. Matka-aikaa ja kilometrejä ei korvata.

MUISTA

- Myös esihenkilöt ovat oikeutettuja defusingiin.
- Defusing on osa työsuojelua ja työntekijöiden työhyvinvoinnista huolehtimista.
- Defusing on matalan kynnyksen toimintaa.

Kun tilanne tapahtuu virka-ajan ulkopuolella (vuorovastaava):

- Selvitä, onko omassa yksikössä Defusing -ohjaajia (2kpl), jos ei, soita tilannekeskukseen (0403597117) ja pyydä hälyttämään ohjaajia Secappilla.
- Sopikaa Tilannekeskuksen kanssa tilannekohtaisesti:
 - Mikä on sopiva aika ja paikka defusingin pitämiselle sekä sopiva viive ohjaajien Secapp viestiin vastaamiselle.
 - Defusingiin osallistuvien henkilöiden sijaisten järjestämisestä ja mahdollisesta tilavarauksen tekemisestä.
 - Ottaako ohjaaja yhteyttä Tikeen, joka ilmoittaa ohjaajalle tarkan ajan ja paikan.
- Jos ohjaajia ei ole saatavilla, sovi Tiken kanssa tehdäänkö uusi Secapp haku myöhemmälle ajankohdalle.

PSYYKKISESTI KUORMITTAVIA TYÖTILANTEITA, JOISSA TULEE JÄRJESTÄÄ DEFUSING OVAT:

- väkivaltatilanne tai väkivallan uhka
- asiakkaan odottamaton kuolema
- asiakkaan odottamaton elvytystilanne
- vakavasti sairaan lapsen hoito tai kuolema
- työntekijälle sattunut vakava työtapaturma
- työyhteisön jäsenen sairastuminen, onnettomuus tai kuolema
- muu työyhteisöä traumatisoiva tilanne
- tilanne, jossa yksikin työyhteisön jäsen kokee tarvitsevansa läpikäyntiä

10.3. Oikeudellinen jälkihoito

Väkivallan kohteeksi joutunut voi ottaa yhteyttä turvallisuuspäällikköön tai työsuojelupäällikköön, joka toimii uhrin apuna niissä asioissa, joita uhri haluaisi hoitaa, mutta ei tilapäisesti kykene tai jaksa hoitaa esim. rikosilmoituksen tekeminen.

JOUDUTTUASI VÄKIVALLAN UHRIKSI TYÖTEHTÄVIEN VUOKSI:

Ota yhteys turvallisuuspäällikköön p. 044 4173472 jari.smedberg@etelasavonha.fi tai työsuojelupäällikköön p. 0403599424 teemu.matilainen@etelasavonha.fi ja täytä aina HaiPro työturvallisuusilmoitus.

Turvallisuuspäällikkö ryhtyy toimenpiteisiin neuvoteltuaan uhrin kanssa tutkintapyyntöä tekemiseksi. Tapauskohtaisesti harkitaan tutkintapyyntöä, jos väkivallan teko on johtunut sairaudesta tai kehitysvammasta.

JOS POLIISI ON KÄYNYT PAIKALLA, POLIISILLA ON AINA TUTKINTAVELVOITE (erillistä tutkintapyyntöä ei tarvita).

11. KESKEISIÄ OHJAAVIA LAKEJA

KOTIRAUHAN (LAITOSRAUHAN) PUOLUSTAMINEN, Rikoslaki 3:7

- Jos joku luvattomasti tunkeutuu toisen huoneeseen, taloon, kartanoon tahi alukseen, taikka tekee vastarintaa, olkoon hätävarjelus niin ikään oikeutettu.

LAITOSRAUHAN RIKKOMINEN, Rikoslaki 24:1

- Tarvittaessa voi voimakeinoin suojella kotirauhaa/laitosrauhaa.
- Luvattomat tunkeutujat, häiriköt, rähisijät, päihtyneet, jotka kieltäytyvät poistumasta, voidaan estää/kieltää tulemasta ja tarvittaessa voidaan poistaa voimakeinoin.

HÄTÄVARJELU, Rikoslaki 4:4

- Aloitetun tai välittömästi uhkaavan oikeudettoman hyökkäyksen torjumiseksi tarpeellinen puolustusteko on hätävarjeluna sallittu, jollei teko ilmeisesti ylitä sitä, mitä on pidettävä kokonaisuutena arvioiden puolustettavana, kun otetaan huomioon hyökkäyksen laatu ja voimakkuus, puolustautujan ja hyökkääjän henkilö sekä muut olosuhteet.
- Nykyisen lain RL 4:4 perusteella lähes kaikkea voi suojella voimakeinoin. Oleellista on rajanveto asianmukaisen puolustautumisen ja liiallisen voimankäytön välillä.
- Hengen ja terveyden suojaamiseksi voidaan käyttää pidemmälle meneviä voimakeinoja kuin pelkän omaisuuden turvaamiseksi.
- Tärkeä tekijä on myös puolustautumisen ajankohta. Liian aikainen tai myöhäinen puolustautuminen ei ole hyväksyttävää hätävarjelua. Puolustautumisen täytyy ajoittua siihen, että sen todellinen merkitys on hyökkäyksen torjuminen.